

Міжнародна наукова конференція з сучасних проблем землеробської механіки

У статті наведена інформація про міжнародну наукову конференцію з сучасних проблем землеробської механіки.

Ключові слова: Академік Василенко П. М., XVI Міжнародна наукова конференція, 115 річниця від дня народження.

17-19 жовтня 2015 року в Національному університеті біоресурсів і природокористування України відбулась XVI Міжнародна наукова конференція з сучасних проблем землеробської механіки, присвячена 115-річниці від дня народження видатного вченого України в галузі агроінженерії, академіка Петра Мефодійовича Василенка (1900-1999).

Цього року до чергової щорічної конференції, присвяченої пам'яті видатного вченого, її організатори готувалися з великим піднесенням, оскільки багатовисельна агроінженерна спільнота, вчені та педагоги галузі механізації і електрифікації сільського господарства, аспіранти та магістри, студентська молодь мали святкувати 115-річницю від дня народження корифея землеробської механіки в Україні – академіка багатьох академій, доктора технічних наук, професора Петра Мефодійовича Василенка.

До участі у роботі конференції було запрошено майже 80 осіб – представників різних освітніх та наукових установ України, ветерани агроінженерної галузі, аспіранти, студенти й магістри.

До початку конференції було підготовлено та завчасно видано монографію, присвячену життю та діяльності академіка Василенка П.М. У ній надруковано біографію вченого, його наукову школу, список праць, спогади найближчих учнів, а головне – побачили світ найбільш повні спогади самого вченого, який прожив складне, але й яскраве життя, що охопило майже усе ХХ сторіччя. До цієї знаменної події були також видані збірник наукових праць (2 томи) та збірник тез доповідей учасників Міжнародної наукової конференції.

Відкриваючи конференцію, голова Оргкомітету, ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України, д-р пед. наук, професор Ніколаєнко С.М. підкреслив (рис. 1), що засновник землеробської механіки в Україні, її корифей та фундатор академік Василенко П.М. майже усе своє життя плідно працював саме в нашому університеті, створюючи, своєю видатною науковою та педагогічною діяльністю ґрунтовні основи підготовки висококласних спеціалістів та науковців для галузі сільського господарства України, а також близького та далекого зарубіжжя. Не кожний університет може пишатись тим, наголосив проф. Ніколаєнко С.М., що у його стінах майже 70 років плідно працювала така видатна науково-педагогічна постать зі світовим ім'ям, фундаментальні праці якого перекладені багатьма мовами і

видані у багатьох країнах світу. Ним підготовлені біля 100 кандидатів та докторів наук для України та світу. Яскравим є те, що праці вченого у галузі землеробської механіки були вдало використані навіть у космічній галузі, а його, без перебільшення, перша у світі монографія, видана у 1964 році і присвячена автоматизації сільського господарства, була офіційно визнана ООН, як видатне світове видання аграрної науки.

Рис. 1 – Ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України проф. Ніколаєнко С.М. відкриває конференцію

Лунає Гімн України – урочиста, хвилююча мить і наукова конференція розпочинає свою роботу (рис. 2).

Рис. 2 – Президія конференції під час виконання Гімну України: зліва-направо: Шпак В.Ф., Мороз О.О., Михайлович Я.М., Ніколаєнко С.М., Войтюк Д.Г., Козаченко Л.П., Булгаков В.М., Адамчук В.В.

Першу частину пленарного засідання конференції було розпочато з виступів видатних випускників факультету механізації сільського господарства Української сільськогосподарської академії (тепер це НУБіП) – колишнього голови Верховної Ради України Мороза О.О. та депутата Верховної Ради України Козаченка Л.П.

Мороз О.О. (рис. 3) у своєму виступі наголосив, що ще за часів його навчання на факультеті механізації сільського господарства в УСГА, він багато разів слухав лекції академіка Василенка П.М. і був, як і більшість студентів-механіків, вражений на його лекціях тією чіткою і логічною думкою щодо будови конструкцій сільськогосподарських машин і їхніх робочих органів, теорії і розрахунку конструкційних і динамічних параметрів складних машин і машинних агрегатів, які використовуються у сільському господарстві. За тих часів Україна була фактично флагманом не тільки у виробництві сільськогосподарської продукції, а й сама створювала й випускала до майже усі машини аграрного комплексу. Але зараз, на жаль, на думку доповідача, механізація, як і взагалі галузі сільського господарства України, переживають дуже складні часи. Майже вщент зруйнована вітчизняна галузь сільськогосподарського машинобудування призводить до масової закупівлі складної сільськогосподарської техніки за кордоном, ставлячи власного товаровиробника у повну залежність від закордонних монополістів. Але найголовніше на думку Олександра Олександровича є те, що саме зараз виникає ще більша загроза, яка стосується не тільки галузі сільського господарства нашої країни, а й усього суспільства, яка пов'язана з вичерпанням строку дії мораторію на продаж землі в Україні на початку наступного року. Якщо не відбудеться відтермінування дії цього мораторію на новий строк, з хвилюванням наголосив Мороз О.О., можуть відбутись непередбачувані події, які здатні, на його погляд, вщент зруйнувати не тільки сільське господарство країни, а й взагалі все українське село. Цього ніяк не може допустити український народ – власник цієї землі. Доповідач закликав учасників конференції офіційно звернутись до керівництва держави про недопущення продажу землі в Україні. Учасники конференції з піднесенням підтримали цю вкрай важливу пропозицію і підписали колективного листа Президенту країни.

Рис. 3 – Виступ Олександра Олександровича Мороза на пленарному засіданні конференції

Виступ депутата Верховної Ради України Козаченка Л.П. (рис. 4) був присвячений загальному аналізу світових тенденцій у розв'язанні доволі гострої продовольчої проблеми, яка зараз існує в цілому у світі та й в Україні також. На думку доповідача, Україна зараз вже поступово займає (а повинна й далі твердо займати) провідне місце серед країн світу в глобальному постачанні продовольчих ресурсів на світовий ринок. Доповідач навів досить ґрунтовний аналіз перспектив виробництва сільськогосподарської продукції в Україні, її структури, витрат тощо. Пролунали навіть гасла про щорічне виробництво в Україні зерна на рівні 120 млн. тонн та й вище.

Рис. 4 – Леонід Петрович Козаченко окреслює задачі сільського господарства країни на найближчу перспективу

Однак, слід підкреслити, що теоретично це цілком можливо, але для реалізації цієї тези організаційні, технологічні, технічні можливості потужностей сучасного сільського господарства України навряд чи зроблять більш-менш реальним досягнення такої мети. А, насамперед, екологічні та соціальні наслідки цієї перспективи можуть бути цілком непередбачуваними.

У цілому зрозуміло, що без суттєвої державної підтримки, без проведення конкретних досить глобальних агробіологічних, технічних, екологічних та економічних досліджень, і значних комплексних, принципово нових технічних, технологічних та організаційних перетворень на державному рівні в аграрній сфері країни, реалізація цієї пропозиції навряд чи можлива в найближчому майбутньому. Розгалужена, високотехнологічна,

Рис. 5 – Про вчителя розповідає член-кор. НААН Войтюк Д.Г.

економічно обґрунтована і, найголовніше, високоприбуткова галузь, саме для її виробників – ось реальна перспектива, ключова задача подальшого розвитку сільського господарства України, що була накреслена донедавна видатними вченими-аграріями нашої держави.

Рис. 6 – Академік В.М. Булгаков розповідає про життєвий та науковий шлях свого вчителя Петра Мефодійовича Василенка

Далі, після виступів найближчих учнів академіка Василенка П.М., член-кор. НААН Войтюка Д. (рис. 5) і академіка Булгакова В. (рис. 6), які підготували і вголосили свої спогади про яскраві події життя і діяльність свого дорогого вчителя, ґрунтовну наукову доповідь про широке дослідження та застосування різних видів палив (в тому числі й біопалива) в експлуатації модернізованих тракторів вітчизняного виробництва зробив на пленарному засіданні конференції директор Національного наукового центру “Інститут механізації та електрифікації сільського господарства” НААН, академік НААН Адамчук В.В. (рис. 7). Викладені доповідачем матеріали всебічних експериментальних досліджень та випробувань, які проведени в наукових підрозділах ННЦ “ІМЕСГ”, а також досить вдалі конструкторські напрацювання останніх років, свідчать про те, що можливе більш широке і ефективне використання машинно-тракторних агрегатів із застосуванням різних видів пального. У своєму виступі Адамчук В.В. торкнувся також питань тісної плідної співпраці академіка

Рис. 7 – Наукова доповідь директора Національного наукового центру “Інститут механізації та електрифікації сільського господарства” академіка Адамчука В.В.

Василенка П.М. з науковцями УНДІМЕСГУ і закликав відновити зараз таку сумісну роботу, об’єднуючи у подальшому академічну, галузеву та університетську науки для одержання більш вражаючих і яскравих результатів.

Особливу увагу учасників конференції привернув виступ канд. техн. наук, докторанта Кувачова В.П., підготовлений ним разом з чл.-кор. НААН, д-р техн. наук, проф. Надикто В.Т., проректором з наукової роботи Таврійського державного агротехнологічного університету, який був присвячений розробці та застосуванню колійної та мостової систем землеробства, які, до речі, набувають все більшого застосування у високорозвинених країнах світу. Створені зараз теоретичні та експериментальні напрацювання у цьому напрямі дозволяють науковцям України вже зараз пропонувати вітчизняним товаровиробникам сільськогосподарської продукції більш широке застосування цих систем землеробства, оскільки вони в багатьох випадках мають цілком реальні переваги перед іншими традиційними системами.

Цікавими для учасників пленарного засідання конференції були виступи проф. Мельника В.І. з Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка стосовно розробки нових систем землеробства та проф. Ветохіна В.І. з Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут” стосовно проектування перспективних ґрунтообробних процесів і знарядь.

Серед інших доповідачів пленарного засідання слід відзначити виступи професорів Лисенка В.П. з Національного університету біоресурсів і природокористування України та Захарчука О.В. з Національного наукового центру “Інститут аграрної економіки” Національної академії наук України.

У роботі конференції взяли участь Президент Української асоціації аграрних інженерів, колишній депутат Верховної Ради України Шпак В.Ф. та генеральний-виконавчий директор цієї асоціації Кульгавий В.Ф.

Цього ж дня відбулись секційні засідання конференції, де на шести секціях були заслухані цікаві доповіді молодих та досвідчених науковців і викладачів про нові наукові дослідження в галузі землеробської механіки, механізації, електрифікації та автоматизації сільського господарства.

Наступного року право проведення чергової конференції з сучасних проблем землеробської механіки було надано Сумському національному аграрному університету.

Делегація від учасників наукової конференції поклала квіти на могилу академіка Василенка П.М. Силами викладачів і студентів механіко-технологічного факультету та факультету конструювання і дизайну НУБіП для учасників конференції був даний цікавий концерт художньої самодіяльності. Яскраві, проникливі, патріотичні власні вірші пролунали з вуст видатного поета-пісняра сучасності, духовного наставника інженерів-механіків аграрного виробництва, Народного артиста України Крищенко В.Д., який також був учасником цієї конференції.

Величезну роботу з організації проведення цієї

наукової конференції провели декан механіко-технологічного факультету професор Михайлович Я.М. та факультету конструювання і дизайну доцент Ружило З.В., інші співробітники факультетів.

Наукова конференція в галузі проблем землеробської механіки, яка була присвячена 115-річниці від дня народження академіка Василенка П.М., у черговий раз продемонструвала суттєві досягнення вітчизняних вчених галузі агроінженерії, їх прагнення інтегруватись у світову агроінженерну науку, творчий пошук у розробці нових теорій, конструкцій та технологій високо-технологічного сільського господарства. Конференція пройшла у діловому і конструктивному тоні і дала можливість фахівцям обмінятися цікавою інформацією про

останні здобутки в агроінженерії й окреслити перспективні напрями подальших досліджень із сучасних проблем землеробської механіки. Завершилась конференція фотографуванням на згадку (рис. 8).

Анотація. В статтю приведена інформація о *Международной научной конференции по современным проблемам земледельческой механики.*

Summary. The article presents information about the International scientific conference on modern problems of agricultural mechanics.

Стаття надійшла до редакції 26 жовтня 2015 р.

Рис. 8 – Учасники Міжнародної наукової конференції “Сучасні проблеми землеробської механіки”